

INSTITUT ZA
ANTROPOLOGIJU

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

20211216

U Zagrebu, srpanj 2021.

PROTOKOL I SAVJETI ZA TRUDNICE U VEZI S LABORATORIJSKIM RADOM I SIGURNOSNIM MJERAMA

U listopadu 2020. godine Institut za antropologiju pristupio je izradi dokumenta *Procjena rizika Centra za primijenjenu bioantropologiju*. Dana, 24. veljače 2021. godine svi djelatnici Instituta za antropologiju obaviješteni su putem službenih mail adresa da je u suradnji sa Centrom za sigurnost spomenuta Procjena donešena te da je ista objavljena na službenoj web stranici, kao i na Oglasnoj ploči Instituta za antropologiju.

Prema **Zakonu o roditeljskim i roditeljskim potporama (ZORIRP)** (NN 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20), koji je stupio na snagu 01.04.2020. u članku 6. točki 10 jasno je propisano: **trudna radnica je zaposlena radnica, koja je o svom stanju trudnoće pisanim putem obavijestila svoga poslodavca.** Iz navedenog, proizlazi da tek nakon što je trudna radnica obavijestila poslodavca o svom stanju trudnoće može i ostvarivati prava propisana ZORIRP-om (između ostalog pravo na slobodan dan radi prenatalnog pregleda i sl.). Rok za takvu obavijest nije propisan te ovisi o odluci radnice. U Članku 20. i 20a. Spomenutog Zakona navedena su prava i obaveze *trudne radnice (ili radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete)*.

U *Procjeni rizika Centra za primijenjenu bioantropologiju* (u poglavlju 3.4.) je u skladu s *Pravilnikom o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja doji*, a u skladu sa Zakonima opisan način zaštite, kako slijedi;

Posebna zaštita na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i koje doje

Poslodavac provodi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda, a sukladno *Pravilniku o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja doji* (NN 91/15).

Trudne radnice obavještavaju poslodavca o tome u pisanom obliku, te se potom upućuju na pregled kod ugovornog specijalista medicine rada koji, uzimajući u obzir vrste tvari s kojima radnice dolaze ili mogu doći u kontakt, procjenjuje rizik te izdaje uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti radnice uz eventualna ograničenja rada s pojedinim kemijskim tvarima.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Centar za primijenjenu bioantropologiju
Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije iz
Europskog fonda za regionalni razvoj

Obzirom na navedeno, spriječena je izloženost trudnih radnica i radnica koje doje sa tvarima označenim slijedećim oznakama:

• **mutageni učinak na zametne stanice:**

- H340 - može izazvati genetska oštećenja
- H341 - sumnja na moguća genetska oštećenja

• **reproduktivna toksičnost:**

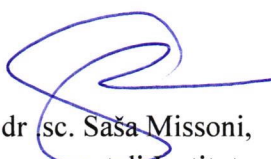
- H360 - može štetno djelovati na plodnost ili naškoditi nerođenom djetetu
- H360D - može naškoditi nerođenom djetetu
- H360F - može štetno djelovati na plodnost.
- H360Fd - može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu.
- H360Df - može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost.
- H361 - sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost ili mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete
- H361d - sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete.
- H361f - sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost.
- H361fd - sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete
- H362 - može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom

te se stoga smatra da će procijenjeni rizici po sigurnost i zdravlje biti znatno smanjeni.

Trenutno se u laboratorijima koriste slijedeće opasne tvari koje imaju gore navedena svojstva:

- Heksan – H361F - sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost.

S obzirom na istraživački rad u laboratorijima Centra potrebno je preventivno, prije svake uporabe (nove) kemikalije provjeriti svojstva te proučiti Sigurnosno-tehnički list (STL) u kojem uz sve ostale podatke o otrovnosti stoji i karcinogenost te mutagenost.

doc. dr. sc. Saša Missoni,
ravnatelj Instituta